FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvern

Berit og Ola Joten

Kopparleden 4519
2448 SØMÅDALEN

	Vår dato	*Vår referanse*
	04.02.2015	2015/105-5
Saksbehandler, innvalgstelefon	*Arkivnr.*	*Deres referanse*
Erica Neby, 62 55 11 65	444	

Bjørnberga og Isteren naturreservat - endring av vedtak ang. motorisert ferdsel

Vi viser til deres brev ankommet til Fylkesmannen 3. februar 2015 angående klage på vedtak av 20. januar 2015 der deres søknad om motorisert ferdsel i Bjørnberga og Isteren naturreservat ble avslått. Dere skriver i deres klagebrev at formålet med den omsøkte kjøringen er transport av ved, materialer, bagasje og utstyr til setra i forbindelse med bruk av denne og ber om at søknaden behandles etter verneforskriftens § 5, punkt 7.

Fylkesmannens vurdering av klagen

I deres søknad av 7. januar 2015 søkes det om tillatelse til å kjøre med snøskuter fra deres bosted på Kroken til Risbekksetra i Bjørnberga og Isteren naturreservat. Det fremgår ikke av søknaden hva formålet med kjøringen er, eller hvor mange turer det søkes om å kjøre. For å bringe klarhet i dette, ringte vi Ola Joten den 19. januar 2015 og spurte hva formålet med kjøringa er, og hvor mange turer det søkes om å kjøre i vintersesongen 2014/2015. Svaret på disse spørsmålene var at dere ønsker å bruke snøskuter for å komme dere inn til setra, samt at dere søker om 8 turer denne vintersesongen. Fylkesmannen avslo deres søknad med bakgrunn i disse opplysningene, fordi at det ikke er vanlig forvaltningspraksis å gi tillatelse til ren persontransport i verneområder.

I deres klagebrev av 3. februar 2015 oppgir dere at formålet med snøskuterkjøringa er å transportere ved, materialer, bagasje og utstyr til setra i forbindelse med bruk av denne. Dette er opplysninger som ikke tidligere har vært nevnt i søknaden eller i telefonsamtalen. Vi må derfor foreta en ny vurdering av deres søknad, basert på de nye opplysningene som nå ligger til grunn for deres søknad.

Fylkesmannens nye vurdering av søknaden

Dere søker om å transportere ved, materialer, bagasje og utstyr til Risbekksetra som ligger i Bjørnberga og Isteren naturreservat. Det søkes om 8 turer i vintersesongen 2014/2015. Utgangspunktet for transporten er Kroken. Deretter foregår transporten på islagt vann over Århovdtjønna, Trolltjønna og Bjørnfjorden, frem til hytta på Risbekksetra.

Transporten berører Bjørnberga og Isteren naturreservat som ble opprettet ved kronprinsregentens resolusjon av 2. september 2005 med hjemmel i naturmangfoldloven. Formålet med fredningen er å bevare et stort og spesielt naturområde og vannøkosystem med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Av spesielle kvaliteter har området store arealer ned naturskog, stedvis med urskogpreg, og et spesielt vannøkosystem som er leveområde for mange sårbare og sjeldne fuglearter.

Ifølge verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat § 3, punkt 4, er motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt. Verneforskriftens § 5, punkt 7, åpner imidlertid opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til setrer, hytter og buer med beltekjøretøy på godt snødekt mark.

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservatet skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær fra motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel i slike biologiske naturreservater som Bjørnberga og Isteren naturreservat til det strengt nødvendige.

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i registreringer og rapporter om de naturfaglige verdiene i reservatet, som for eksempel NINA Rapport nr. 44 fra 2004 og registreringer i Artskart, mener Fylkesmannen å ha tilstrekkelig kunnskap om det berørte området og konsekvensene av den omsøkte transporten. Det legges derfor ikke særlig vekt på naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet.

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, ifølge naturmangfoldlovens § 10. Relativt få dispensasjoner for motorisert ferdsel har tidligere blitt innvilget i dette området. Øvrige aktiviteter som kan innvirke negativt på økosystemet er etter Fylkesmannens syn av beskjedent omfang. Begrenset nyttekjøring på frossen og godt snødekket mark, sammen med de få øvrige dispensasjoner som tidligere er innvilget, vil neppe føre til at den samlede belastningen på økosystemet blir for stor.

Det er vanlig forvaltningspraksis å gi tillatelse til inntil 6 turer (tur og retur) per husvære og sesong. Dette er for å unngå at den fremtidige samlede belastningen på området blir for stor. Dersom det kan påvises et særlig stort transportbehov, eksempelvis knyttet til mer omfattende vedlikeholds- eller restaureringsarbeider, vil det imidlertid kunne bli gitt tillatelse til et større antall snøskutertransporter.

Naturmangfoldlovens § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, får lite relevans i denne sammenhengen der transporten ikke er vurdert til å føre til noen miljøforringelse.

Ifølge naturmangfoldlovens § 12 skal det tas utgangspunkt i de mest miljøforsvarlige driftsmetodene og teknikkene, samt lokalisering av tiltaket, for å oppnå de beste resultatene. Begrenset og nødvendig transport med snøskuter på islagt vann og godt snødekt mark, i fravær av de fleste våtmarksfuglene, er etter Fylkesmannens syn en miljøforsvarlig metode for å transportere inn bagasje og utstyr vinterstid.

Fylkesmannens nye vedtak

Fylkesmannen endrer sitt vedtak av 20. januar 2015 og innvilger deres søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat, § 3 punkt 4, for transport av ved, materialer, bagasje og utstyr til deres seter i vintersesongen 2014/2015. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for Berit og Ola Joten for snøskutertransport av ved, materialer, bagasje og utstyr til Risbekksætra i Bjørnberga og Isteren naturreservat i vintersesongen 2014/2015.
- Dispensasjonen gjelder for inntil **6 turer** (tur og retur) vintersesongen 2014/2015.
- Kjøringen skal være avsluttet innen 30. april 2015.
- Transporten skal følge traséen fra Kroken, via Århovdtjønna, Trolltjønna og Bjørnfjorden, frem til hytta på Risbekksetra.
- Kjøringen kan bare utføres på frossen og godt snødekt mark.
- Kjøringen i naturreservatet skal begrenses til et nødvendig minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Det skal føres kjørejournal som viser datoer og strekninger for kjøringen. Denne skal fylles ut ***før*** kjøringen finner sted. Kjørejournalen skal sendes Fylkesmannen innen 31. mai 2015.
- Dispensasjonen og kjørejournalen **skal medbringes** under transportene.

Vi vil gjøre oppmerksom på at dispensasjonen ikke gjelder for ren persontransport, men at personer kan sitte på hvis det er plass og hvis det ikke utløser et behov for flere turer.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat, § 5 punkt 7, jf. også forvaltningslovens § 33. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er **3 uker** fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
ass. miljøverndirektør

Erica Neby
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Engerdal fjellstyre	post@engerdal-fjellstyre.no		
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	Engerdal